

Redovisning av miljöledningsarbetet 2020

Domstolsverket

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 400

Antal kvadratmeter lokalyta: 13 307

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Ja, endast ISO14001

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Domstolsverkets miljöpolicy tar sikte på de områden där en miljöutredning har visat att vi kan göra mest skillnad för att minska vår onödiga miljöpåverkan. Policyn ligger till grund för en handlingsplan utifrån mer konkreta målsättningar och aktiviteter för verksamheten, men även den enskilde medarbetaren har ett ansvar i sin arbetsvardag. Domstolsverket följer gällande miljöbestämmelser och strävar efter att minimera sin miljöpåverkan. Genom vår miljöpolicy vill vi värna jordens gemensamma resurser och vara en attraktiv, modern myndighet och arbetsplats. Vi arbetar för en hållbar framtid genom att minska miljöbelastningen från våra tjänsteresor och transporter. Minska verksamhetens energianvändning. Minska vår materialanvändning. Miljöpåverkan beaktas vid all upphandling och inköp av varor och tjänster samt byggentreprenader. Fortlöpande höja miljömedvetenheten hos alla medarbetare. Systematiskt utvärdera och förbättra miljöarbetet.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2018.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

1. Energianvändning
2. Utförande av tjänsteresor
3. Inköp och resursanvändning (inkl. förvaltning fastighet DOV)

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

- 1 Energi användning kartläggning /förbättringspotential
- 2 Minskning av CO2 utsläpp tjänsteresor
- 3 Inköp och resursanvändning (inkl. förvaltning fastighet)

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

- 1 Framtagande av en ny energistrategi för år 2020-2030
- 2 Resa rätt enligt resepolicy, Öka användning av digitala möten, ställa miljökrav vid upphandling av tjänstebilar.
- 3 Under 2020 har vi dels gjort stickprov samt också genomlysning av avtal som startat under 2020 för att kontrollera var vi ställer miljökrav och vilka miljökrav som ställs.

Arbete med att lyfta in miljöspendanalys har påbörjats där syftet är att göra en genomlysning för att se var vi har vår största miljöpåverkan i våra inköp och mer strategiskt jobba med dessa.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

Mål 1 energistrategin som fastställdes 2012 sattes målet om att minska energianvändningen med 20 procent till 2020. Den preliminära uppföljningen indikerar att användningen har minskat i paritet med målsättningen, men metoden för energistatistik har vissa kvalitetsbrister och behöver framöver utvecklas. Under året har en ny energistrategi utarbetats med en långsiktig visionär strategi mot år 2045 och en kortsiktig konkret strategi för tidsperioden 2020 till 2030.

Mål 2 Ny riktlinjer gäller från 2021. Under 2019 har Domstolsverkets haft 14 000 resfria möten och totalt 35 per årsarbetskraft. Antalet videokonferensanläggningar har successivt utökats och uppgår under 2019 till totalt 60 stycken.

Mål 3 Vi avser att göra stickprov på våra leverantörer vår och höst för att kontrollera att deras verksamhet uppfyller de miljökrav som ställts i upphandling. Dessa stickprov har fått bra utfall och vi ser att relevanta miljökrav finns i många av våra upphandlingar/inköp. Vid genomlysning av avtal inser vi att det finns en hel del mer att jobba med dels i hur vi följer upp ställda krav och även hur vi ställer våra miljökrav.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

- 1.Förvaltning av fastigheter avseende Sveriges Domstolar
- 2.Upphandling, d.v.s. kravställande och avtalsskrivande för Sveriges Domstolar
- 3.Statistik och konsekvenserna av miljöprovningar

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Mål 1 I alla större om- till och nybyggnationer ställs högsta möjliga miljökrav. Särskilt utmärkande är det gällande nybyggnation där krav ställs på högsta miljöprestanda. Fastighetsägare tävlar numer också med varandra om att profilera fastighetsföretagandet med en tydlig miljöprofil vilket inte sällan innebär högre miljökrav än vad DV kräver vilket ger mervärden till samhällsbyggandet.

Mål 2 Samtliga upphandlingar där det är möjligt ställer särskilda krav på miljöprestanda i leverantörsledet.

Mål 3 Energiprestanda mäts kontinuerligt och följs upp. Nya krav ställs på s k gröna hyresavtal, både i nyproduktion men också i samband med omförhandling av gällande hyresavtal.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Mål 1 I alla större om- till och nybyggnationer ställs högsta möjliga miljökrav. Särskilt utmärkande är det gällande nybyggnation där krav ställs på högsta miljöprestanda. Fastighetsägare tävlar numer också med varandra om att profilera fastighetsföretagandet med en tydlig miljöprofil vilket inte sällan innebär högre miljökrav än vad DV kräver vilket ger mervärden till samhällsbyggandet.

Mål 2 Vi har gjort genomlysning av samtliga avtal som startats under 2020 för att kontrollera var miljökrav finns samt vilka miljökrav vi ställer. Ytterligare fördjupning i detta arbete är att också göra fler uppföljningar av att ställda miljökrav följs samt införande av miljöspendanalys för att mer strategiskt jobba med miljökrav i våra upphandlingar.

Mål 3 Energiprestanda mäts kontinuerligt och följs upp. Nya krav ställs på s k gröna hyresavtal, både i nyproduktion men också i samband med omförhandling av gällande hyresavtal.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

DV följer målen till 100%.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

1. Domstolsverket har under 2020 lanserat en miljö e-utbildning för Sveriges Domstolar. För Domstolsverkets anställda är miljö e-utbildning obligatorisk.
2. Resvaneundersökning har genomförs under 2020. Uppföljning och analys av undersökningen görs under 2021. Dessa undersökningar görs regelbundet vartannat år.
3. Domstolsverket har en miljögrupp med representanter från Domstolsverkets alla avdelningar

och som arbetar systematiskt med miljöfrågor.

4. På Domstolsverkets intranät finns information om Domstolsverkets miljöarbete.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Energieffektivisering är ett krav i alla nya lokaler när det gäller belysning och övrig fastighetsdrift enligt Domstolsverkets dokument som ingår i RFP (rumsfunktionsprogram) samt kravställning på energiprestanda av datorer. Arbeta pågår även att energieffektivisera genom driftsoptimering i alla äldre fastigheter.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Antal videosamtal har under 2020 sjunkit från 14 060 (år 2019) till 4 545 samtal för år 2020 (67,67%). På grund av pandemin så har videokonferens främst används vid domstolsförhandlingar. För att avlasta videokonferensinfrastrukturen använde Domstolsverket främst Skype för digitala möten i mycket stor omfattning, något som inte är uppföljningsbar, men som drastiskt minskat behovet av tjänsteresor.

11. Kommentar om del 1 i redovisningen

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		42 068	105	190 929	477
b) Bilresor		13 793	34	9 638	24
c) Tågresor		4,00	0,010	13,00	0,033
d) Bussresor		117	0,29		
e) Maskiner och övriga fordon					
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		55 982	140	200 580	501
1.3 Flygresor över 50 mil		144 904	362	597 301	1 493

1.4a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

Resorna under 2020 har minskat avsevärt i förhållande till tidigare år. Detta beror givetvis på pandemin som startade under våren 2020 och där nya och förändrade arbetssätt har fått träda in i form av digitala möten.

1.4b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

1.5 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Leverantörsuppgifter

1.6 Uppföljningsmått som svaren på frågorna baseras på (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen

Från leverantören

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på

	kWh totalt		
	2020	2019	2018
Verksamhetsel (avser lokaler)	815 903	910 023	880 763
Fastighetsel	287 128	294 562	363 150
Värme	552 207	718 070	873 494
Kyla	213 909	638 283	643 831
Totalt	1 869 147	2 560 938	2 761 238

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Verksamhetsel (avser lokaler)	2 040	2 275	2 349	61	68	66
Fastighetsel	718	736	968	22	22	27
Värme	1 381	1 795	2 329	41	54	66
Kyla	535	1 596	1 717	16	48	48
Totalt	4 673	6 402	7 363	140	192	208

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2020	2019	2018
Energi		0	0

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad? (envalsfråga)

Värmeförbrukningen är delvis normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2020	2019	2018
Verksamhetsel	100 %	100 %	100 %
Fastighetsel	100 %	100 %	100 %
Värme	100 %	100 %	100 %
Kyla	100 %	100 %	100 %
Utanför lokaler	%	%	0 %
Totalt	100 %	100 %	100 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal? (envalsfråga)

Krav har ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka åtgärder som har genomförts

Ja

Varje år genomförs om- och nybyggnader i varierande omfattning. Utöver det genomförs fastighetsägarna driftsoptimering.

2.6a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

Se bilaga: Basfakta för hela Sveriges Domstolar

2.6b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

2.7 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2020	2019	2018
Upphandlingar och avrop med miljökrav	69	130	
Upphandlingar och avrop totalt	147	130	
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	47 %	100 %	%

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

3

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärdet

Byggentreprenader

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärdet, ange skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (envalsfråga) Vid Nej, anges skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Ja

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2020	2019	2018
Upphandlingar och avrop med miljökrav	500 000 000	65 000 000	
Upphandlingar och avrop totalt	732 254 288	65 000 000	
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	68 %	100 %	%

3.5a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Nya mätmetoder - negativ påverkan

3.5b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

3.6 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka områden som tas upp i dokumentet (flervalsfråga)

Ja

Energianvändning för IT, IT-användning för resfria möten, Miljöhänsyn vid anskaffning av IT

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde)

	2020	2019	2018
Andel (%)	100 %	100 %	%
Värde (Skr)	Skr	Skr	Skr

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar? (flervalsfråga)

Energiförbrukning, Farliga ämnen, Krav som motsvarar miljöcertifiering, Livslängd, Återvinningsbarhet

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

Frågor om energianvändning

4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum						

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Resfria möten	4 545	14 000		11	35	

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

Frågor om förklaring till resultatet

4.6a,b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Antal videosamtal har under 2020 sjunkit från 14 060 år 2019 till 4 545 samtal 2020 (67,67%). På grund av pandemin så har videokonferens främst används vid domstolsförhandlingar. För att avlasta videokonferensinfrastrukturen använde Domstolsverket främst Skype för digitala möten. Tillgänglig statistik för Skype redovisas endast för hela Sveriges Domstolar men vi kan konstatera att det skett en avsevärt ökad användning av Skype.

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för energieffektiviseringsarbetet? (envalsfråga)

Ja

4.8 Producerar myndigheten egen förnybar energi? (envalsfråga) Vid Ja, anges hur mycket i kWh samt typ av energi

Nej

**4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader?
(envalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)**

Ja

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka ramavtal det gäller, antal avrop, omfattning i kronor samt vilka miljökrav som har ställts

Nej